

Jaarrekening - Overzicht van baten en lasten

De staat van baten en lasten over 2025 op programmaniveau ziet er als volgt uit:

Excel-tabel

bedragen x € 1.000

Staat van baten en lasten	Jaarrekening 2025	Actuele begroting 2025*	Oorspronkelijke begroting 2025
Baten			
Programma Waterveiligheid	2.323	2.336	2.083
Programma Watersysteem	6.342	4.575	4.990
Programma Waterketen	4.272	3.446	2.928
Programma Bestuur en Organisatie	7.859	6.492	7.220
Overzicht Dekkingsmiddelen			
Belastingopbrengsten	211.688	210.361	207.137
Overige algemene opbrengsten	715	613	-0
Saldo van de financieringsfunctie	1.448	444	-0
Totaal Baten	234.647	228.267	224.358
Lasten			
Programma Waterveiligheid	-37.061	-36.052	-35.509
Programma Watersysteem	-81.406	-82.163	-81.521
Programma Waterketen	-50.598	-50.888	-54.366
Programma Bestuur en Organisatie	-57.021	-57.474	-53.573
Overzicht Dekkingsmiddelen			
Belastingopbrengsten	-5.047	-5.331	-5.330
Onvoorzien			
Onvoorzien	-0	-130	-150
Totaal Lasten	-231.133	-232.038	-230.450
Resultaat voor mutaties reserves	3.515	-3.772	-6.092
Mutaties reserves			
Programma Waterveiligheid	1.206	771	771
Programma Watersysteem	3.374	3.465	1.862
Programma Waterketen	812	1.120	1.120
Programma Bestuur en organisatie	2.094	3.647	2.339
Totaal mutaties reserves	7.486	9.003	6.092
Te bestemmen resultaat	11.000	5.231	-0
* Zie technische wijzigingen 2025			
Te bestemmen resultaat Watersysteembeheer	7.189	-659	-0
Te bestemmen resultaat Zuiveringsbeheer	3.811	5.890	-0

Budgettaire neutrale wijzigingen 2025

Dit zijn verschuivingen van budgetten binnen het mandaat van de organisatie, welke effect hebben op de hoogte van de budgetten per programma. Conform artikel 9 van onze financiële verordening mag het dagelijks bestuur budgetten verschuiven over de programma's heen, met een maximum van € 1,0 miljoen. Zij moet deze verschuivingen achteraf melden aan het algemeen bestuur. De wijzigingen die vallen onder dit artikel, zijn opgenomen in de betreffende kolom "Technische wijzigingen na 2e voortgangsrapportage".

In onderstaande tabel worden deze mutaties weergegeven. De wijziging van de baten in programma Bestuur en organisatie voor het bedrag van € 1.189.000 bestaan voor € 616.000 uit een presentatieverschuiving (geen feitelijke begrotingswijziging) die verband houdt met de opbrengsten uit leges. Deze baten zijn nu opgenomen onder het overzicht dekkingsmiddelen in de categorie *Overige algemene opbrengsten* conform de verslaggevingsrichtlijnen.

Excel-tabel

bedragen x € 1.000

Verloopstaat Actuele begroting	Oorspronkelijke begroting 2025	2e Voortgangsrapportage 2025	Technische wijzigingen na 2e voortgangsrapportage	Actuele begroting jaarrekening 2025
Baten				
Programma Waterveiligheid	2.083	2.393	-57	2.336
Programma Watersysteem	4.990	4.977	-402	4.575
Programma Waterketen	2.628	3.665	-219	3.446
Programma Bestuur en Organisatie	7.220	7.681	-1.189	6.492
Overzicht Dekkingsmiddelen				
Belastingopbrengsten	207.137	210.361	-0	210.361
Overige algemene opbrengsten	-0	-106	719	613
Saldo van de financieringsfunctie	-0	513	-69	444
Totaal Baten	224.058	229.484	-1.218	228.267
Lasten				
Programma Waterveiligheid	-35.509	-36.252	199	-36.052
Programma Watersysteem	-81.521	-82.851	689	-82.163
Programma Waterketen	-54.066	-50.940	52	-50.888
Programma Bestuur en Organisatie	-53.573	-57.725	251	-57.474
Overzicht Dekkingsmiddelen				
Belastingopbrengsten	-5.330	-5.358	26	-5.331
Onvoorzien				
Onvoorzien	-150	-130	-0	-130
Totaal Lasten	-230.150	-233.256	1.217	-232.038
Mutaties reserve				
Reserves				
Totaal Mutaties reserve	6.092	9.003	-0	9.003
Te bestemmen resultaat	-0	5.232	-0	5.231

Programma Waterveiligheid

Excel-tabel

bedragen x € 1.000

Staat van baten en lasten Waterveiligheid	Jaarrekening 2025	Actuele begroting 2025	Oorspronkelijke begroting 2025
Baten			
<i>Programma Waterveiligheid</i>			
Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	1	2	-0
Aanleg en onderhoud waterkeringen	826	622	376
Beheersinstrumenten waterkeringen	1.496	1.711	1.706
Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	0	0	0
Eigen plannen	0	2	-0
Totaal Baten	2.323	2.336	2.083
Lasten			
<i>Programma Waterveiligheid</i>			
Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	-1.801	-1.440	-1.466
Aanleg en onderhoud waterkeringen	-31.821	-30.600	-30.671
Beheersinstrumenten waterkeringen	-2.470	-3.598	-2.956
Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	-28	-14	-16
Eigen plannen	-940	-401	-400
Totaal Lasten	-37.061	-36.052	-35.509
Totaal baten en lasten	-34.737	-33.716	-33.426
Mutaties reserves			
Algemene reserve	185	450	450
Bestemmingsreserves	1.021	321	321
Totaal mutaties reserves	1.206	771	771
Totaal resultaat programma	-33.531	-32.945	-32.655

Omschrijving (toelichting)

Toelichting op wat heeft het gekost

De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Lasten:

Binnen het programma Waterveiligheid zijn de lasten € 1.009.000 hoger dan geraamd. Dit verschil komt voor € 361.000 tot stand binnen product *Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens* en voor € 539.000 binnen product *Eigen plannen*. In 2025 is extra onderhoud gepleegd aan de vaarwegen (E en F-profiel) en zijn meer kosten gemaakt in het programmateam van HWBP-projecten. Voor deze meerkosten is een onttrekking uit de bestemmingsreserve gehaald van € 1,021 mln.

Door verschuiving in de lasten tussen *Aanleg en onderhoud* - en *Beheersinstrumenten waterkeringen* ontstaan op deze twee beleidsproducten een over- en onderschrijding van per saldo € 93.000.

Programma Watersysteem

Excel-tabel

bedragen x € 1.000

Staat van baten en lasten Watersysteem	Jaarrekening 2025	Actuele begroting 2025	Oorspronkelijke begroting 2025
Baten			
<i>Programma Watersysteem</i>			
Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	257	189	41
Adviezen vergunningen	-0	-0	-0
Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	574	156	48
Beheer hoeveelheid water	996	478	278
Beheerinstrumenten watersystemen	359	337	330
Calamiteitenbestrijding watersystemen	103	-0	-0
Eigen plannen	3.078	2.680	2.681
Handhaving	27	20	21
Monitoring watersystemen	561	285	468
Plannen van derden	285	334	334
Toezicht	45	93	99
Vergunningen en meldingen	57	1	690
Totaal Baten	6.342	4.575	4.990
Lasten			
<i>Programma Watersysteem</i>			
Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	-25.297	-25.372	-25.355
Adviezen vergunningen	-127	-122	-120
Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	-8.277	-6.804	-4.566
Beheer hoeveelheid water	-26.965	-28.553	-30.207
Beheerinstrumenten watersystemen	-1.055	-1.075	-1.070
Calamiteitenbestrijding watersystemen	-155	-0	-0
Eigen plannen	-9.679	-9.553	-9.441
Handhaving	-531	-626	-624
Monitoring watersystemen	-5.287	-5.726	-5.821
Plannen van derden	-502	-735	-667
Toezicht	-1.062	-1.420	-1.463
Vergunningen en meldingen	-2.470	-2.177	-2.188
Totaal Lasten	-81.406	-82.163	-81.521
Totaal baten en lasten	-75.065	-77.587	-76.531
Mutaties reserves			
Algemene reserve	1.771	1.862	1.862
Bestemmingsreserves	1.603	1.603	-0
Totaal mutaties reserves	3.374	3.465	1.862
Totaal resultaat programma	-71.691	-74.122	-74.669

Omschrijving (toelichting)

Toelichting op wat heeft het gekost

De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Baten:

De baten bij programma Watersysteem zijn € 1.767.000 hoger. Deze bestaan onder andere uit:

- Bijdrage van gemeente Noard-East Fryslân voor bagger werkzaamheden in de Aalsumerfeart van € 165.000 en € 240.000 vanuit het Rijk voor kwaliteitsbaggeren Nanneviid (*Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems*)
- Bijdrage van gemeente Opsterland voor de regiodeal ZO-FR 'Water vasthouden bij droogte' van € 420.000 (*Beheer hoeveelheid water*)

- Bijdrage voor KRW-maatregelen in het kader van DAW Compagnonsvaarten van € 175.000 en een Provinciale bijdrage voor het Veenweideprogramma van € 200.000 (*Eigen plannen*)
- Vergoeding van derden voor inzet bemonstering en monitoring van € 276.000 (*Monitoring watersystemen*)

Daarnaast zijn er nog kleinere afwijkingen binnen diverse beleidsproducten van per saldo € 291.000

Lasten:

De lasten bij programma Watersysteem zijn € 757.000 lager. Op het beleidsproduct *Beheer hoeveelheid water* is met name deze onderschrijding ontstaan (€ 1.588.000 voordeel). Bij de bepaling van de afrekening van de energiekosten is een besparing van € 611.000 gerealiseerd. Vanwege een dynamisch energiecontract vielen zowel de prijs per kwh als het verbruik gunstig uit. Daarnaast lopen een aantal exploitatieprojecten, ondanks zorgvuldige planning, uit. Door onvoorziene (weers)omstandigheden zijn een aantal onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot gemalen niet uitgevoerd, wat een onderschrijding van de lasten van € 764.000 veroorzaakt.

De hogere lasten ad € 1,47 miljoen op beleidsproduct *Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems* zijn eerder ook in de voortgangsrapportage gemeld. Hier staat een onttrekking uit de bestemmingsreserve tegenover van € 1,6 miljoen. Ook zijn er minder personeelskosten gemaakt en juist meer uren doorbelast vanuit *Monitoring watersystemen*, *Plannen van derden* en *Toezicht* waardoor binnen deze producten een kostenbesparing is gerealiseerd van per saldo € 1.030.000.

Binnen het beleidsproduct *Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen* worden onder andere de kosten verantwoord voor exotenbestrijding en voor de gedragscode soortenbescherming. Op de exotenbestrijding is een overschrijding van € 575.000 ontstaan. De extra inzet was nodig en heeft aantoonbaar geleid tot een sterke afname van de aanwezigheid en overlast van invasieve exoten in de geprioriteerde delen van het beheergebied. Zonder deze extra inspanning neemt de kans op hergroei en verspreiding snel toe en komt de ecologische waterkwaliteit onder druk te staan. Op de gedragscode soortenbescherming is een onderschrijding van € 650.000 ontstaan. De werkelijke kostenstijging blijkt veel beperkter doordat op het laatste moment aanpassingen en een praktische interpretatie van de gedragscode in meer gevallen kon worden volstaan met bestaande, efficiëntere onderhoudsmethoden zoals klepelen. Hierdoor vallen de extra kosten voor de implementatie van de gedragscode substantieel lager uit dan eerder berekend.

Daarnaast zijn er nog overige kleine verschillen van per saldo € 178.000 nadelig op diverse beleidsproducten ontstaan.

[Programma Waterketen](#)

Excel-tabel

bedragen x € 1.000

Staat van baten en lasten Waterketen	Jaarrekening 2025	Actuele begroting 2025	Oorspronkelijke begroting 2025
Baten			
<i>Programma Waterketen</i>			
Eigen plannen	31	45	141
Getransporteerd afvalwater	100	20	14
Gezuiverd afvalwater	3.637	2.702	2.088
Verwerkt slib	504	491	491
Ondersteunend Beheerproducten	-0	188	195
Totaal Baten	4.272	3.446	2.928
Lasten			
<i>Programma Waterketen</i>			
Afvalwaterbehandeling door derden	-281	-280	-610
Eigen plannen	-563	-749	-679
Getransporteerd afvalwater	-6.840	-7.155	-7.267
Gezuiverd afvalwater	-32.259	-30.998	-32.472
Verwerkt slib	-10.656	-11.565	-13.195
Ondersteunend Beheerproducten	-0	-142	-145
Totaal Lasten	-50.598	-50.888	-54.366
Totaal baten en lasten	-46.326	-47.442	-51.438
Mutaties reserves			
Algemene reserve	812	1.120	1.120
Bestemmingsreserves	-0	-0	-0
Totaal mutaties reserves	812	1.120	1.120
Totaal resultaat programma	-45.514	-46.322	-50.318

Omschrijving (toelichting)

Toelichting op wat heeft het gekost

De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Baten:

Over 2025 zijn er € 826.000 meer baten gerealiseerd. Het voordeel bestaat hoofdzakelijk uit de energieopbrengsten vanuit zuiveringsinstallaties binnen het product *Gezuiverd afvalwater*. Deze bestonden uit, energie teruglevering door zonnepanelen, SDE-subsidies vanuit het Rijk en uit een bijstelling overheadskosten 2024 door de energieleverancier. Voorgenoemde categorieën resulteren gezamenlijk in een meeropbrengst van circa € 600.000. Daarnaast is door meer toerekening van uren aan investeringen € 205.000 besparing gerealiseerd. Binnen de overige producten zijn kleinere voordelen van per saldo € 21.000 ontstaan.

Lasten:

Op de totale begrote lasten van € 50,89 miljoen is € 288.000 minder uitgegeven. Dit kent diverse oorzaken. De elektriciteitskosten van rioolgemaal binnen *Getransporteerd afvalwater* vielen circa € 300.000 lager uit. In 2025 was het verbruik lager dan verwacht. Het onderhoud op de zuiveringsinstallaties is in 2025 € 655.000 hoger geweest dan begroot. Het extra onderhoud zag onder meer toe op het vervangen van influentleidingen en preventief vervangen van voorstuwers. De nieuwe slibontwateringsinstallatie is in 2025 voor het eerst een volledig jaar in gebruik geweest door Wetterskip Fryslân. Bij het opstellen van de begroting 2025 is binnen *Verwerkt slib* een best mogelijke inschatting van de verschillende begrotingsonderdelen gemaakt. Voor zowel chemicaliën (€ 205.000) als de toegerekende personele inzet (€ 700.000) zien we dat de realisatie lager is dan vooraf ingeschat. Daarnaast zijn er kleinere positieve besparingen van per saldo € 260.000 ontstaan.

[Programma Bestuur en organisatie](#)

Excel-tabel

bedragen x € 1.000

Staat van baten en lasten Bestuur en organisatie	Jaarrekening 2025	Actuele begroting 2025	Oorspronkelijke begroting 2025
Baten			
<i>Programma Bestuur en Organisatie</i>			
Beheerinstrumenten watersystemen	167	168	124
Beheersinstrumenten waterkeringen	41	44	29
Bestuur	132	275	185
Dekkingsmiddelen	4.707	3.575	3.710
Eigen plannen	389	255	536
Externe communicatie	474	360	440
Ondersteunende Beheerproducten	1.371	1.163	1.496
Plannen van derden	578	652	700
Totaal Baten	7.859	6.492	7.220
Lasten			
<i>Programma Bestuur en Organisatie</i>			
Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	-109	-174	-288
Beheerinstrumenten watersystemen	-1.801	-1.695	-1.709
Beheersinstrumenten waterkeringen	-534	-508	-566
Bestuur	-6.694	-6.683	-6.562
Dekkingsmiddelen	-2.993	-785	-708
Eigen plannen	-4.194	-4.731	-4.547
Externe communicatie	-445	-324	-535
Ondersteunende Beheerproducten	-39.263	-41.517	-37.637
Plannen van derden	-987	-1.057	-1.022
Totaal Lasten	-57.021	-57.474	-53.573
Totaal baten en lasten	-49.161	-50.982	-46.354
Mutaties reserves			
Algemene reserve	1.876	2.339	2.339
Bestemmingsreserves	218	1.308	-0
Totaal mutaties reserves	2.094	3.647	2.339
Totaal resultaat programma	-47.067	-47.335	-44.015

Omschrijving (toelichting)

Toelichting op wat heeft het gekost

De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder toegelicht.

Baten:

De baten zijn € 1.367.000 hoger en komen met name binnen het beleidsproduct *Dekkingsmiddelen* tot stand (voordeel van € 1.132.000). Vanuit het Ministerie van I&M ontvingen we eind oktober bericht dat we voor de kalenderjaren 2023 en 2024 een vergoeding van € 415.000 ontvangen voor het opruimen van zwerfval en bewustmakingsmaatregelen. Voor 2025 houden we nog aanvullend rekening met een vergoeding van € 200.000. Daarnaast zijn een aantal activiteiten door de belastingdienst als 'ondernemer' aangemerkt waardoor we een evenredig deel van de btw terug kunnen vorderen. Dit levert een teruggave van € 300.000 op.

Binnen de *Ondersteunende beheerproducten* (waaronder overhead) zijn de baten € 208.000 hoger dan de actuele begroting. In een aantal gevallen verrichten we diensten voor derden, waaronder de Voorzuivering Workum. Deze vergoeding is € 105.000 hoger uitgevallen.

Daarnaast waren er meerdere kleinere baten binnen de beleidsproducten van per saldo € 347.000.

Lasten:

De totale lasten binnen programma Bestuur en Organisatie zijn € 453.000 lager. Deze besparing is gerealiseerd in de *Ondersteunende beheerproducten* en bestaat met name uit lagere uitgaven voor exploitatieprojecten waaronder de Routekaart. Vanwege vertraging in de integrale informatievoorziening en ook bij de inrichting van het onderhoudbeheerssysteem vallen de gemaakte kosten € 1.290.000 lager uit binnen het project Routekaart. Dit leidt ook tot een lagere onttrekking uit de hiervoor aanwezige bestemmingsreserve van € 1.090.000.

Hoewel de totale lasten lager zijn, is er binnen het beleidsproduct *Dekkingsmiddelen* een overschrijding van € 2.208.000. Dit is met name ontstaan door een aanvullende storting in de voorzieningen voor het (voormalig) personeel en bestuur en overige voorzieningen van € 2,1 miljoen.

Per saldo zijn er binnen diverse producten nog € 145 000 aan kleine overige verschillen.

Overzicht dekkingsmiddelen

Excel-tabel

bedragen x € 1.000

Staat van baten en lasten	Jaarrekening 2025	Actuele begroting 2025	Oorspronkelijke begroting 2025
Baten			
<i>Overzicht Dekkingsmiddelen</i>			
Belastingopbrengsten	211.688	210.361	207.137
Overige algemene opbrengsten	715	613	-0
Saldo van de financieringsfunctie	1.448	444	-0
Totaal Baten	213.851	211.418	207.137
Lasten			
<i>Overzicht Dekkingsmiddelen</i>			
Belastingopbrengsten	-5.047	-5.331	-5.330
Totaal Lasten	-5.047	-5.331	-5.330
Totaal baten en lasten	208.803	206.086	201.807

Omschrijving (toelichting)

Toelichting op wat heeft het gekost

De belangrijkste afwijkingen groter dan € 100.000 worden hieronder toegelicht.

Baten:

De extra baten binnen het overzicht dekkingsmiddelen zijn gerealiseerd door meer opbrengsten van € 1.327.000 bij belastingen. Deze meevaller komt met name door geen inkomstenderving vanuit oninbaarheid voor een bedrag van € 871.000. Daarnaast is er voor € 102.000 aan meer legesopbrengsten gerealiseerd (*overige algemene opbrengsten*)

Het saldo van de financieringsfunctie laat zich lastig voorspellen. Afhankelijk van de benodigde liquiditeit en aangeboden rente, wordt gekozen voor korte financiering en juist lang. Over geheel 2025 is vanuit treasury strak gestuurd en per saldo een voordeel op de omslagrente gerealiseerd van afgerond € 1 mln.

Lasten:

In 2025 zijn er minder kosten gemaakt voor heffen, invordering en bezwaar en beroep. In de begroting wordt een percentage van de totale belastingopbrengst hiervoor geraamd. Dit bleek minder nodig te zijn dan ingeschat.

Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Verschil structurele en incidentele baten en lasten

Voor het bepalen van het structureel evenwicht van de begroting is het van belang om te weten wanneer uitgaven als structureel of als incidenteel worden beschouwd. Omdat het waterschap structurele taken uitvoert, zijn structurele baten en lasten de regel. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. De uitzonderingen van incidentele baten en lasten nemen we volledig op in het overzicht van incidentele baten en lasten. Zowel in de begroting en de meerjarenraming als in de jaarrekening.

Excel-tabel

bedragen x € 1.000

	Begroting 2025	Realisatie 2025
Perspectiefnota 2025- 2029		
Monsternemingskosten effluent rwzi's aanpassen aan nieuwe eisen	70	70
Deltaplan Agrarisch Waterbeheer	100	75
Oefensoftware draaiploeg Woudagemaal	150	109
Invulling geven aan beleidsnotitie Mijnbouw	112	112
Strategisch assetmanagement plan implementeren	150	40
Opstellen waterketenvisie	150	81
PHA2Scale Transitiefase	200	155
Assetbeheer gebouwen	75	0
Kaderbrief 2024-2028		
Integrale informatievoorziening	1.574	1.574
Oeverconstructies	450	185
Project waterschoon verlenging	50	42
Inspectie asbestcement persleidingen	150	150
Begroting 2023		
Slibafzet (begroting 2023)	500	314
Exotenbestrijding (begroting 2023)	1.500	1.500
Boezemplan	240	82
Better wetter	50	
Risicomangement	200	105
Upgrade telemetrie	50	50
Totaal incidentele budgetten	5.771	4.644

Naast de vooraf bekende incidentele baten en lasten zijn er gedurende het jaar ook incidentele baten en lasten. Bij het bepalen of een post als incidenteel aangemerkt kan worden, hanteren we de uitgangspunten van het BBVw en lichten we ze toe. In 2025 hebben zich de volgende incidentele baten en lasten zich voorgedaan. Deze lasten en baten rekenen we niet tot de gewone bedrijfsuitoefening. Het gaat om:

Excel-tabel

bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten	
Baten	883
Programma Watersysteem	142
Programma Bestuur en Organisatie	741
Lasten	-470
Programma Waterveiligheid	-451
Programma Bestuur en Organisatie	-20
Totaal incidenteel	412

[Toelichting op incidentele baten en lasten](#)

Baten:

Programma Watersysteem:

In 2025 is een aanvullende subsidie voor Vispassage ontvangen van € 141.539 Eerder werd nog, conform de beschikking, rekening gehouden met een gedeeltelijke vergoeding.

Programma Bestuur en Organisatie:

Van het Ministerie van I&M is een vergoeding over 2023 en 2024 ontvangen van € 415.000 voor het opruimen van zwerfaval en bewustmakingsmaatregelen. Deze vergoeding was niet bekend en is als incidentele baat verantwoord. Daarnaast zijn een aantal activiteiten door de belastingdienst als 'ondernemer' aangemerkt, waardoor we een evenredig deel van de btw terug kunnen vorderen. Dit levert een teruggave van ruim € 300.000 op.

Lasten:

Programma Waterveiligheid:

De eenmalige extra kosten van € 451.000 inzake het programmateam HWBP-projecten zorgen voor een incidentele last. Voor deze meerkosten is een onttrekking uit de bestemmingsreserve gehaald.

Programma Bestuur en Organisatie:

Diverse kleine bedragen hebben in 2025 geleid tot een incidentele last van € 20.000

